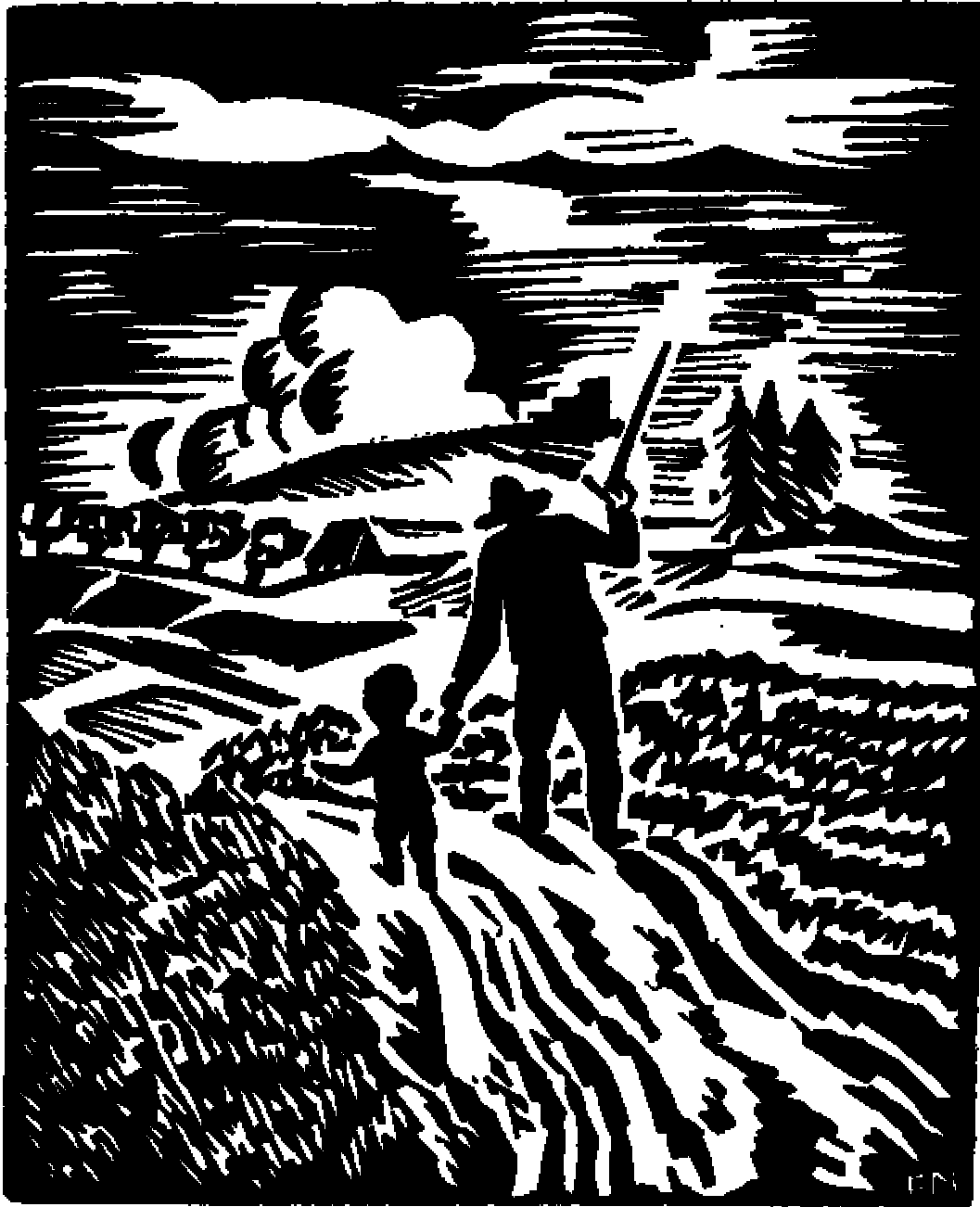

**Lokaal sociaal beleidsplan
Waasmunster
Omgevingsanalyse**

Lokaal Sociaal beleidsplan Waasmunster

Omgevingsanalyse - Mei 2006

1.	Uitgangspunten lokaal sociaal beleid	3
1.1.	Wat is een lokaal sociaal beleidsplan volgens het decreet van 19 maart 2004	3
1.2.	Korte theoretische situering omtrent beleidsplanning	4
1.3.	Stand lokaal sociaal beleid.....	5
2.	Omgevingsanalyse	6
2.1.	Beknopte typering van de gemeente Waasmunster	6
2.1.1.	<i>Situering</i>	6
2.1.2.	<i>Jong en oud Waasmunster</i>	6
2.1.2	<i>Tewerkstelling, inkomen, armoede</i>	7
2.1.3.	<i>Wonen</i>	7
2.1.4.	<i>Gehandicapten</i>	8
2.1.9.	<i>Bronnen voor wie meer in detail op de cijfers wil ingaan</i>	9
2.2.	Lokale welzijnsveld	10
2.3.	Omgevingsanalyse vanuit het lokale welzijnsveld	16
	<i>Overleggronde lokaal sociaal beleid maart 2006</i>	16
	<i>Thema gezondheidszorg (incl. thuiszorg)</i>	17
	<i>Thema ouderen</i>	17
	<i>Thema wonen</i>	18
	<i>Thema arbeid en inkomen</i>	19
	<i>Thema gezin</i>	19
	<i>Thema jongeren</i>	20
	<i>Thema mobiliteit en toegankelijkheid</i>	20
	<i>Thema participatie en communicatie</i>	21
	<i>Varia</i>	21
2.4.	Analyse taken gemeente en OCMW	22
2.4.1.	<i>Bestaande gemeentelijke beleidsplannen en overlegorganen</i>	22
2.4.2.	<i>Diensten/produkten van de gemeente op het vlak van sociaal beleid</i>	23
2.4.3.	<i>Diensten/produkten van het OCMW op het vlak van sociaal beleid</i>	24
2.4.4.	<i>Externe diensten te gast in het gemeentehuis of in het sociaal huis</i>	25
2.5.	Besluiten en aanzetten voor de volgende lokale beleidsperiode	26
3.	Visie op het lokaal sociaal beleid van Waasmunster.....	28
4.	Meerjarenplanning, Doelstellingen, Acties.....	28
5.	Terugkoppeling en feedback	30
	Colofon	31
Bijlage 1:	Stappen lokaal sociaal beleidsplan	32
Bijlage 2:	Omgevingsanalyse dienst sociale planning Provincie Oost-Vlaanderen.....	33

Afbeelding Voorpagina:

Gravure Frans Masereel, Landschaften und Stimmungen, Munchen, 1929

Wat zegt dit beeld op de voorpagina? Het lokaal sociaal beleid is er voor iedereen (van jong tot oud) en is specifiek voor de landelijke gemeente Waasmunster (landschap). De figuren wandelen en kijken vooruit: het plan richt zich op de toekomst.

1. Uitgangspunten lokaal sociaal beleid

1.1. Wat is een lokaal sociaal beleidsplan volgens het decreet van 19 maart 2004

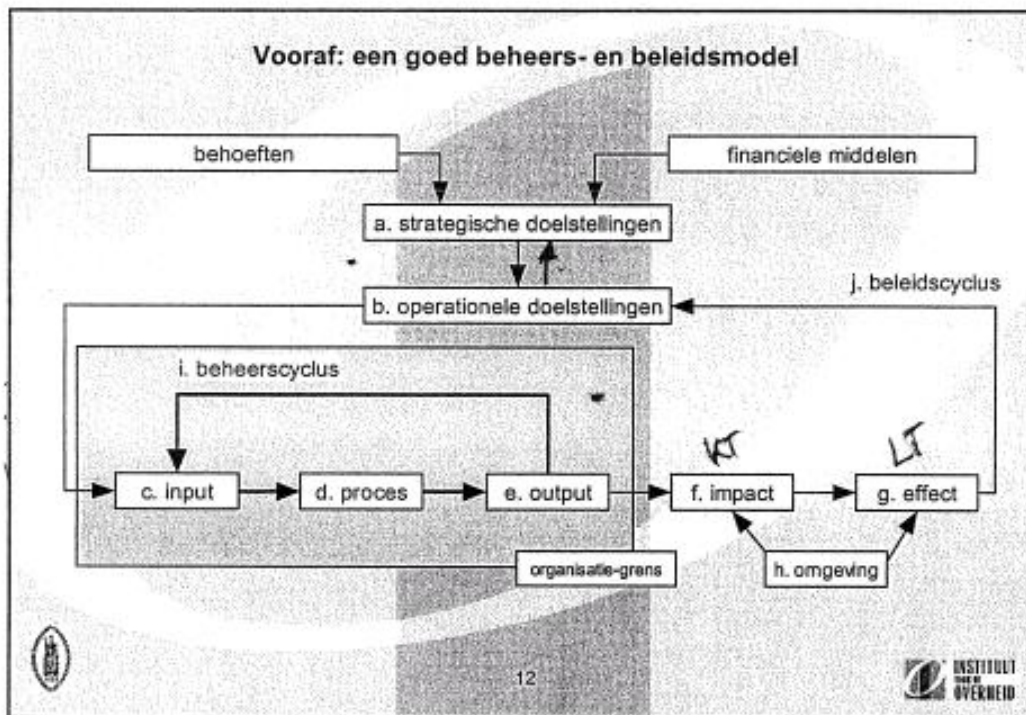
Het lokaal bestuur maakt één lokaal sociaal beleidsplan dat minstens de volgende elementen bevat :

- 1° een **omgevingsanalyse**;
- 2° een geïntegreerde **visie** op het lokaal sociaal beleid;
- 3° een **meerjarenplan** met betrekking tot de gewenste acties en inzet van lokale middelen;
- 4° de **taakverdeling en werkafspraken tussen de gemeente en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn** met betrekking tot de uitvoering van het meerjarenplan en de coördinerende rol van het lokaal bestuur zoals omschreven in artikel 6 en artikel 7;
- 5° een beschrijving van de wijze waarop de bevolking en lokale actoren bij de voorbereiding van het beleidsplan **betrokken** werden en bij de uitvoering en de voortgang van het beleidsplan en van het lokaal sociaal beleid zullen betrokken worden.

Het beleidsplan wordt voor 31 december van het eerste jaar van een nieuwe legislatuur goedgekeurd en beslaat een periode van zes jaar, met een tussentijdse evaluatie en bijsturing na drie jaar. De tussentijdse evaluatie gebeurt aan de hand van een sociale conjunctuurbarometer. De Vlaamse regering bepaalt het model van de sociale conjunctuurbarometer en stelt jaarlijks de gegevens ter beschikking aan de lokale besturen.

1.2. Korte theoretische situering omtrent beleidsplanning

Figuur 1 Schema beleidscyclus
(bron: Instituut voor de Overheid KUL, opleiding Prestatiemeting)

Beleid komt tot stand door het onderzoek van behoeften. Rekening houdend met de beschikbare middelen worden strategische doelen bepaald. Dit is typisch de taak van het beleid. De lokale sociale beleidsplanning richt zich op het vlak van het formuleren van de behoeften in functie van de strategie.

De strategische doelstellingen worden omgezet in operationele doelen en via het beheer van de organisatie(s) omgezet van input naar output. Dit gebeurt in het typische beheersgebeuren en is de taak van de betrokken organisatie(s).

Vervolgens dient met de resultaten van het beleid te worden gemeten (impact op korte termijn en effect op lange termijn). Ook op het vlak van de terugkoppeling van effecten van het beleid naar bijsturing van behoeften kan de sociale beleidsplanning een rol spelen.

De rol van de inspraak en participatie dient onderscheiden te worden van de beslissingsbevoegdheid en autonomie van de lokale besturen.

1.3. Stand lokaal sociaal beleid

Het beleidsplan lokaal sociaal beleid bevindt zich nog in de opstartfase. Het voornaamste doel is te komen tot een degelijke inventarisatie in functie van de start van de nieuwe legislatuur.

In het Overlegcomité gemeente/OCMW werd afgesproken dit te doen rond de vijf volgende beleidsdomeinen:

- Wonen
- Gezondheidszorg (curatief en preventief)
- Gezin en jongeren
- Ouderenzorg (bevat onderdeel woon- en zorgcentrum 't Heuerveld)
- Arbeid en inkomen

Tevens werd in een eerder Overlegcomité gemeente/OCMW afgesproken de functie van Sociaal huis te situeren op de lokatie van het ocmw, waar een uitbreiding van de infrastructuur werd gerealiseerd die geschikt is voor de informatie-, loket- en doorverwijzingsfunctie van gemeente, ocmw en in samenwerking met lokale actoren.

Tegen medio 2006:

Eerste informatief overleg in de vijf domeinen

- Presentatie van de inventarisatie
- Bundeling van vragen, noden

Eerste detailoverzicht van de dienstverlening gemeente en OCMW.

Tweede helft 2006: inlassen van een stop in de werkzaamheden

2007: hervatten van opstellen beleidsplan tegen het einde van 2007.

2. Omgevingsanalyse

2.1. Beknopte typering van de gemeente Waasmunster¹

2.1.1. Situering

Figuur 2 Situering van Waasmunster in de regio Waasland-Dendermonde

De Oost-Vlaamse gemeente Waasmunster is gelegen in het Waasland, ingesloten tussen grotere kernen: Sint-Niklaas aan de noord-oostzijde, Lokeren aan de westzijde en Dendermonde zuidelijker gelegen, in het midden van de as gevormd door de E17 Gent-Antwerpen.

Waasmunster maakt administratief deel uit van het arrondissement Dendermonde, maar heeft veel interactie met het Waasland. Deze twee invloeden doen zich ook gelden binnen het lokaal sociaal beleid.

De gemeente Waasmunster kenmerkt zich als een landelijke gemeente met een residentiële wijk erin.

2.1.2. Jong en oud Waasmunster

Waasmunster telt 10.370 inwoners.

De gemeente telt 1,7% niet Belgen, ongeveer een percent lager dan het Oost-Vlaams gemiddelde.

Het aantal –20-jarigen bedraagt 2.471 in 2005, het aantal 65-plussers 1.711.

Het aantal 65-plussers ligt met 16% van de bevolking iets lager dan in de provincie met 17,8%. In 2010 zal het aantal 65-plussers in de gemeente volgens de bevolkingsprojecties stijgen naar 2.044 eenheden, het aantal 80-plussers van 383 nu naar 473 in 2010. Gebaseerd op de prognoses van het NIS bedragen de 60-plussers in 2010 in aantal 44% tegenover de 100% van de leeftijdsgroep van de actieve bevolking (20-59 jaar), in 2030 stijgt deze verhouding naar 63%. (Zogenaamde “grijze druk”).

¹

Wanneer niets vermeld wordt zijn de aangehaalde cijfers van 2005.

In Waasmunster zijn er in verhouding tot de provincie meer gezinnen en minder alleenstaanden. De gemiddelde gezinsgrootte is hier 2,05 personen tegenover 1,97 in Oost-Vlaanderen.

2.1.2 Tewerkstelling, inkomen, armoede

De werkloosheidsgraad in de gemeente is met 5,27% lager dan provinciaal, 7,48%. De werkgelegenheidsgraad, die het aantal arbeidsplaatsen in de eigen gemeente vergelijkt met de beroepsbevolking is opmerkelijk laag, 38% tegenover 59% in Oost-Vlaanderen. De activiteitsgraad is bijna gelijk aan het Oost-Vlaamse gemiddelde 46% tegenover 47,5%. De meeste Waasmunstenaars werken dus buiten hun gemeente.

Waasmunster telt in 2005 291 VDAB-werkzoekenden, waarvan 65 –25-jarigen. 137 personen van dezelfde groep zijn laaggeschoold. 117 van steeds dezelfde groep van 291 werklozen zijn langdurig werklozen (\geq 1 jaar werkloos). Het aantal oudere werkzoekenden en langdurig werklozen is toegenomen tov. de vorige jaren.

Het gemiddeld netto fiscaal inkomen per inwoner is met 13.896 EUR (inkomsten 2002) niet beduidend hoger dan het provinciaal gemiddelde.

Het aantal leefloongerechtigden bedroeg eind 2005 32 (zowel aanvullende als volledige bedragen).

Het OCMW telt 30 gezinnen in budgetbegeleiding. Er vonden op één jaar tijd 17 doorverwijzingen plaats naar de regionale gemeenschappelijke dienst voor schuldbemiddeling.

2.1.3. Wonen

De bevolkingsdichtheid in de gemeente is lager dan gemiddeld (326 inwoners per km², tegenover 442 in het Vlaams gewest).

Officieel telt Waasmunster op 1.10.2001 3.899 woningen.

Van het totaal aantal woningen is 4,7% van het type appartement, tegenover 20% van alle woningen in het Vlaams gewest. Het aantal open bebouwingen bedraagt lokaal 56% tegenover 36% in Vlaanderen. Deze cijfers wijzen op het landelijke en semi-residentieel karakter van de woningen in de gemeente.

Op het vlak van comfort scoren de woningen uit de gemeente in 2001 dicht bij het provinciaal gemiddelde: 32% van de woningen is niet uitgerust met centrale verwarming, 3,4% heeft geen badkamer, 2,7% geen toilet.

De gemeente telt meer dan 200 sociale huurwoningen, ongeveer het dubbele van het Oost-Vlaams gemiddelde.

Waasmunster telt procentueel iets minder huurwoningen dan het Vlaamse gemiddelde, 26,7% of 888 gehuurde woningen.

2.1.4. Gehandicapten

Volgens het NIS (Nationaal Instituut van de Statistiek) is in 1996 in België een percentage van de bevolking van 4,6% (zwaar) gehandicapt. Zuiver statistisch zou dit betekenen dat er in de gemeente Waasmunster ongeveer 460 gehandicapten wonen.

Bij het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van personen met een handicap werden sedert 1994 (en tot en met maart 2006) 188 dossiers geregistreerd van personen met een handicap.

Van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid verkregen we het aantal aanvragen voor diverse tegemoetkomingen en attesten uit de gemeente in 2005 (voor vroegere jaren zijn deze cijfers niet beschikbaar).

Voor de gemeente Waasmunster waren deze aantallen voor 2005:

- inkomensvervangende en/of integratietegemoetkoming: 22
- verhoogde kinderbijslag: 12
- parkeerkaarten en verminderingskaarten op het openbaar vervoer: 13

Het gaat hier dus enkel over de personen met een aanvraag in 2005!

Het aantal lopende dossiers in 2005 bedraagt voor de inkomensvervangende en/of integratietegemoetkoming 85.

Er zijn dubbeltellingen mogelijk indien dezelfde personen meerdere aanvragen hebben ingediend.

De bekomen cijfers laten toe het aantal gehandicapten in de gemeente Waasmunster te schatten op minimum 200. Het gaat om een heterogene groep die zowel mentaal als fysisch gehandicapten bevat, als personen die door verkeers- of arbeidsongeval een zeker percentage van handicap oplopen. Ook diverse leeftijdscategorieën kunnen in deze groep voorkomen.

2.1.9. Bronnen voor wie meer in detail op de cijfers wil ingaan

- Sociale planning Provincie Oost-Vlaanderen

<http://www.oost-vlaanderen.be/socialeplanning>

http://www.oost-vlaanderen.be/public/welzijn_gezondheid/adressen_cijfers/sociale_planning/statistieken/gemfiches/index.cfm

Inge Dellaert, "Sociale situatieschets van Oost-Vlaanderen 2003", uitgave Provincie Oost-Vlaanderen

Steunpunt sociale planning Oost-Vlaanderen "Omgevingsanalyse regio Dendermonde"

- VDAB

<http://www.vdab.be/trends/>

- Gemeente

Gemeentelijk jaarverslag 2004

Jaarlijkse begroting

- OCMW

Algemeen jaarverslag 2004

Rollend (meerjarenplan) 2006-2008 en budget 2006

Zie ook: <http://www.ocmwwaasmunster.be>

De afgedrukte versies van de meeste van deze bronnen zijn ter inzage in de documentatiehoek van het OCMW Waasmunster, Sociaal Huis.

- Lokale statistieken: portaalsite Vlaamse Gemeenschap

http://aps.vlaanderen.be/lokaal/lokale_statistieken.htm

<http://www.lokalestatistieken.be>

- NIS – Nationaal Instituut voor de statistiek – FOD Economie

http://statbel.fgov.be/port/home_nl.asp

<http://ecodata.mineco.fgov.be/>

2.2. Lokale welzijnsveld

Het lokale welzijnsveld in Waasmunster is zeer beperkt (zie bv. provinciale sociale kaart). Er zijn slechts enkele professionele organisaties gevestigd in de gemeente zelf.

Een nadeel is dat vele professionele organisaties met regionale werking, die doorgaans in aangrenzende steden gevestigd zijn, weinig aandacht hebben voor het lokale gemeentelijke niveau van Waasmunster.

Types van organisaties:

1. Professionele diensten binnen Waasmunster gevestigd
2. Vrijwilligersorganisaties uit Waasmunster die “diensten” op vlak van welzijn leveren
3. Professionele diensten in de regio die Waasmunster bedienen
4. Socio-culturele verenigingen uit Waasmunster

Bestaande bronnen:

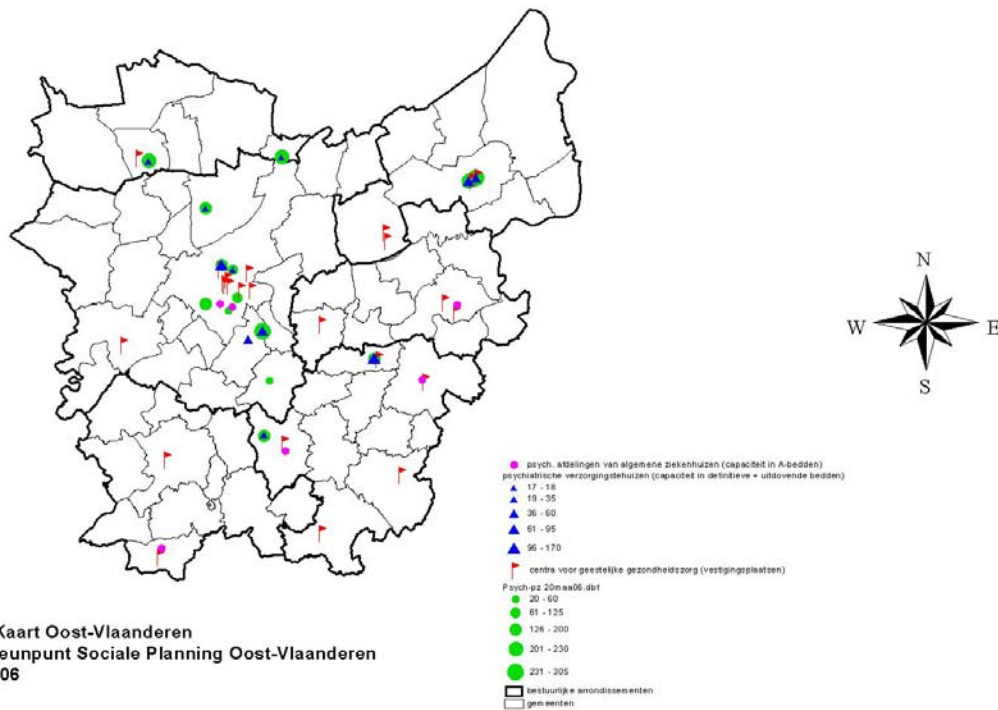
- Lijst erkende gemeentelijke socio-culturele verenigingen
- Sociale kaart van de Provincie Oost-Vlaanderen http://www.oost-vlaanderen.be/welzijn/content.cfm?doc_id=364
- OCMW Lokeren <http://www.ocmw-lokeren.be/sockaart/introframes.htm>
- Sociale kaarten van nationale uitgeverijen, Kluwer, e.a.

Volgende kaarten van Oost-Vlaanderen geven aan welke voorzieningen in welke gemeenten aanwezig zijn. De kaarten zijn afkomstig uit de brochure de “Sociale situatieschets 2003” van de dienst sociale planning van de Provincie Oost-Vlaanderen.

Op residentiële ouderenvoorzieningen en bijzondere jeugdzorg na, is Waasmunster aangewezen op de voorzieningen voornamelijk in de aangrenzende centra Lokeren, Sint-Niklaas en Dendermonde.

Figuur 3 Spreiding geestelijke gezondheidszorg in Oost-Vlaanderen

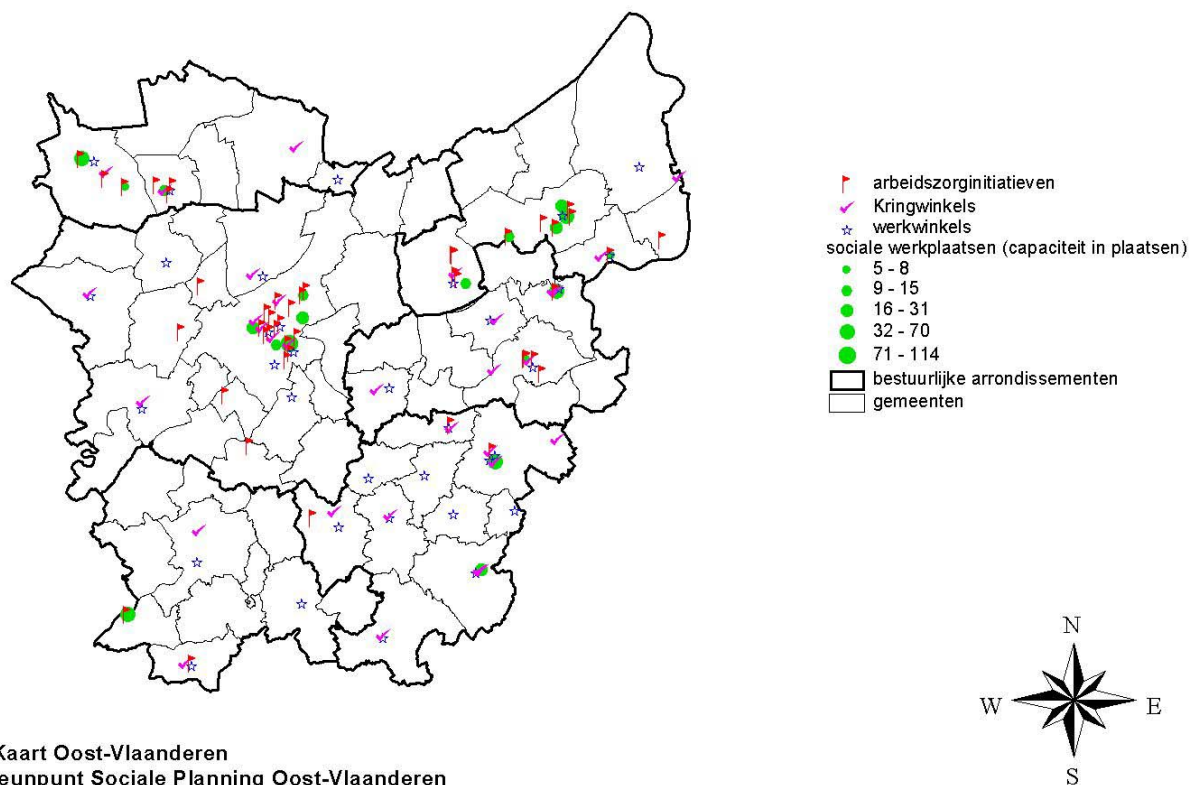
Voorzieningen in de geestelijke gezondheidszorg in Oost-Vlaanderen

Bron : Sociale Kaart Oost-Vlaanderen
Verwerking : Steunpunt Sociale Planning Oost-Vlaanderen
Situatie april 2006

Figuur 4 Spreiding sociale tewerkstellingsprojecten in Oost-Vlaanderen

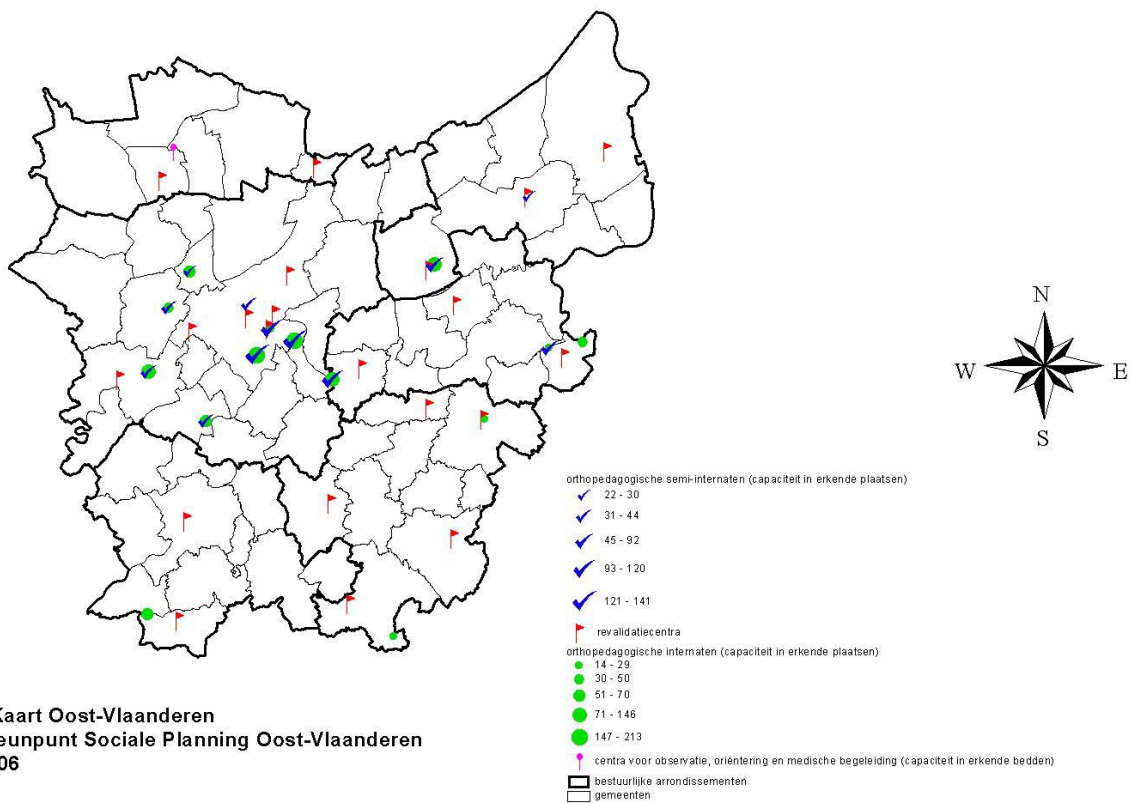
werkwinkels en beschermde tewerkstelling in Oost-Vlaanderen

Bron : Sociale Kaart Oost-Vlaanderen
Verwerking : Steunpunt Sociale Planning Oost-Vlaanderen
Situatie april 2006

Figuur 5 Spreiding voorzieningen voor minderjarigen met handicap

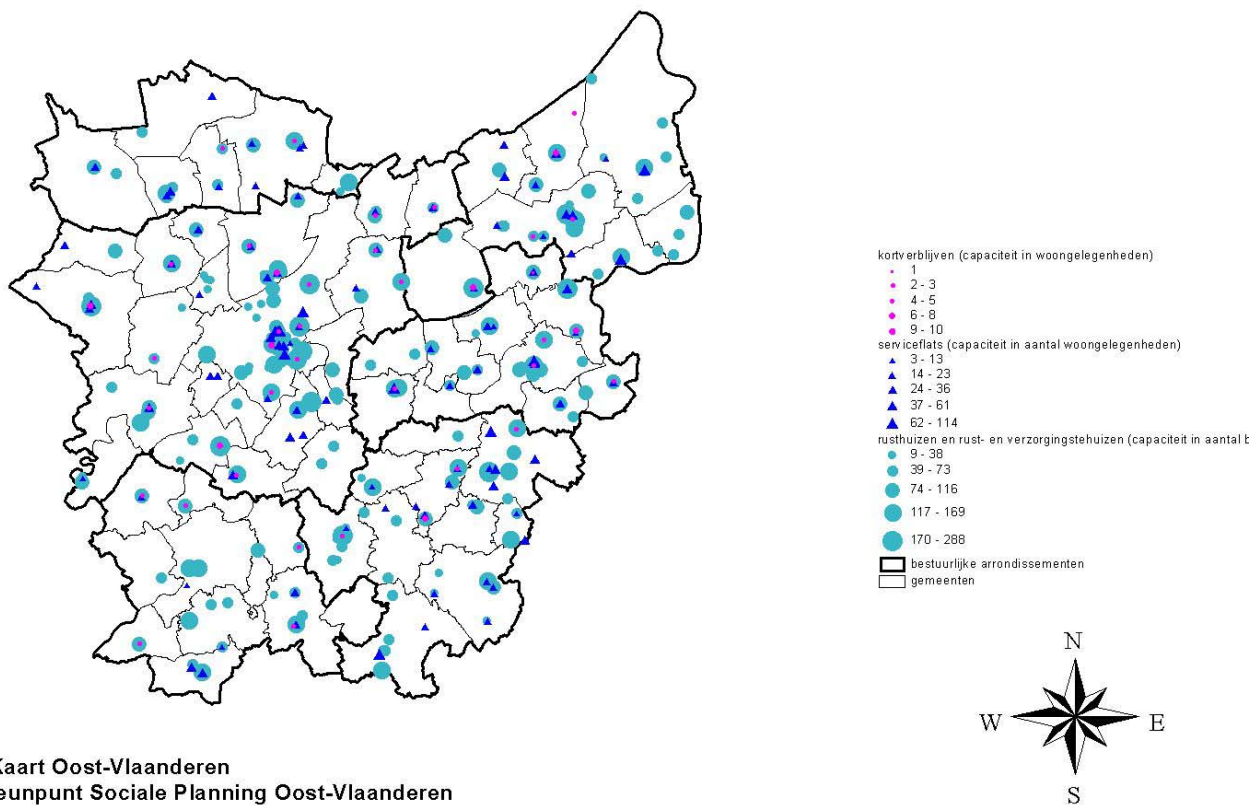
Voorzieningen voor minderjarige personen met een handicap in Oost-Vlaanderen

Bron : Sociale Kaart Oost-Vlaanderen
Verwerking : Steunpunt Sociale Planning Oost-Vlaanderen
Situatie april 2006

Figuur 6 **Spreading woonvormen voor ouderen in Oost-Vlaanderen**

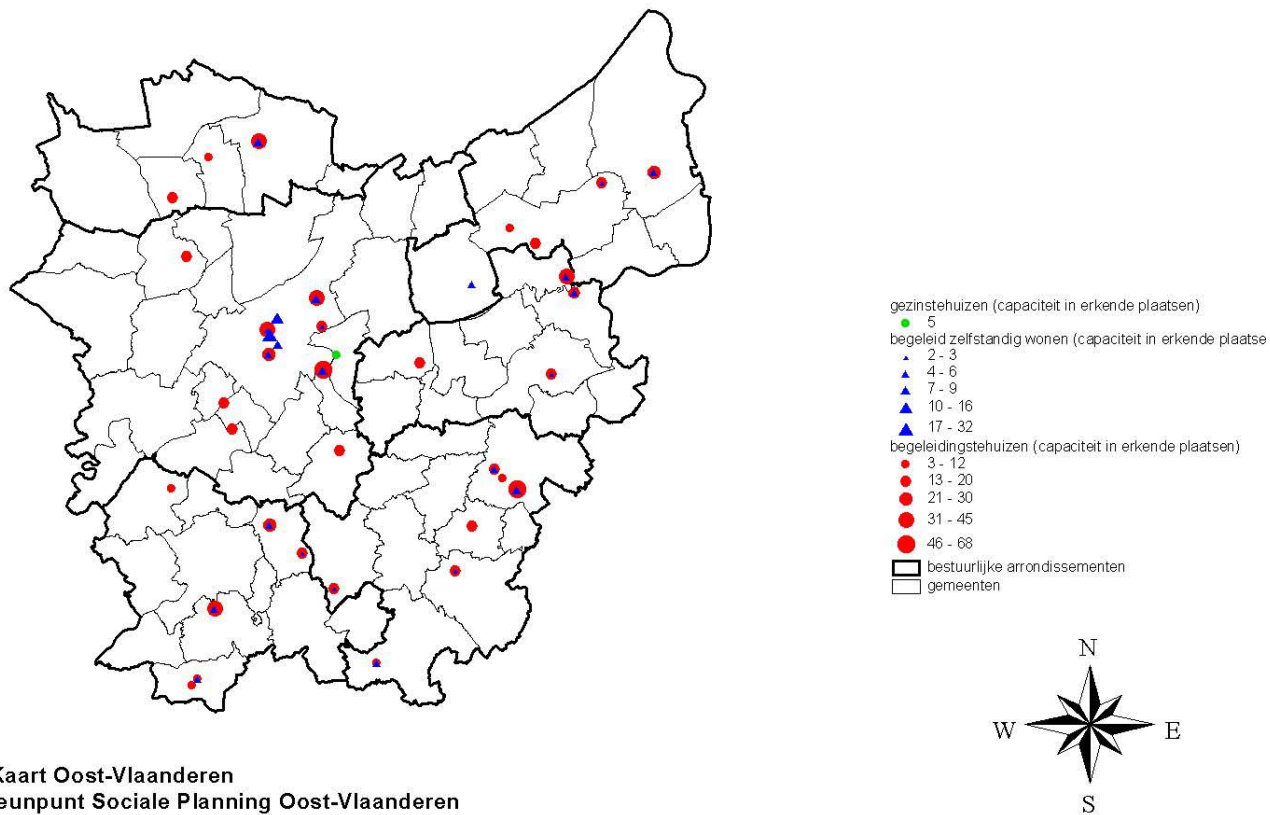
Woonvormen voor ouderen in Oost-Vlaanderen

Bron : Sociale Kaart Oost-Vlaanderen
Verwerking : Steunpunt Sociale Planning Oost-Vlaanderen
Situatie april 2006

Figuur 7 Spreiding woonvormen bijzondere jeugdbijstand Oost-Vlaanderen

Woonvormen in de bijzondere jeugdbijstand in Oost-Vlaanderen

Bron : Sociale Kaart Oost-Vlaanderen
Verwerking : Steunpunt Sociale Planning Oost-Vlaanderen
Situatie april 2006

2.3. Omgevingsanalyse vanuit het lokale welzijnsveld

Overleggronde lokaal sociaal beleid maart 2006

In totaal werden over drie vergaderingen en via de schriftelijke bevraging, veertig organisaties en diensten bereikt die hun inbreng deden in de rondvraag naar noden en behoeften voor het sociaal beleid. Het gaat om 25 professionele organisaties en 15 vrijwilligersorganisaties, uit zowat alle mogelijke domeinen.

1	ABVV Scheldeland
2	ACV Hamme-Waasmunster
3	ACW Waas en Dender (via gemeentebestuur)
4	ACW Waasmunster
5	Bond Moyson
6	CLB Vrij onderwijs
7	CM Waas en Dender
8	Lokale Politie Hamme-Waasmunster - Wijkbureau Waasmunster
9	Culturele Centrale
10	De Morgenster
11	Dendermondse volkswoningen
12	Familiehulp
13	Gemeente Waasmunster
14	Gezinsbond
15	Huisartsenkring
16	Katholiek Vormingswerk van Landelijke Vrouwen-Ruiter (KVLV)
17	Katholieke Vereniging voor Gehandicapten (KVG)
18	Kind en Gezin
19	Kindervreugd vzw
20	Kristelijke Beweging van Gepensioneerden (KBG)
21	KVG Waasmunster
22	Landelijke Kinderopvang (dienst opvanggezinnen)
23	Liberale mutualiteit
24	Liberale Vrouwen LVW
25	Markant
26	Milieuraad
27	Neos (CRM)
28	OCMW Waasmunster
29	Oostvlaams Zorgplatform
30	PWA Waasmunster
31	RVA Dendermonde
32	Seniorenraad
33	Vriendenkring "De Morgenster"
34	Spoor2
35	Vrij CLB Waas en
36	vzw Kindervreugd - Al Paso
37	Werk van den Akker
38	Werkwinkel Hamme-Waasmunster
39	WZC 't Heuvelveld – OCMW
40	Ziekenzorg

Hierna volgt een lineaire opsomming van aangebrachte noden en verwachtingen, gehergroepeerd per thema.

Thema gezondheidszorg (incl. thuiszorg)

- betaalbaarheid van thuiszorg; overwegen van een financiële tussenkomst voor thuiszorg
- optreden van gemeentelijk niveau in de thuiszorg op een supplementaire wijze (niet in de plaats treden van bestaande diensten)
- lokaal bestuur moet doorverwijzen naar thuiszorgorganisaties met respect voor de vrije keuze
- aandacht voor voldoende thuiszorg, stimuleren thuiszorg
- financiële ondersteuning mantelzorg, mantelzorgpremie
- voorzien van enkele aangepaste woningen voor gehandicapten
- onderzoek naar aantal mindervaliden; nood aan beschutte werkplaats
- bestaande structuren erkennen en betrekken: SIT (samenwerkingsinitiatief thuiszorg Hamme-Waasmunster en provinciaal), LOGO (gezondheidspreventie regio Dendermonde), netwerk palliatieve zorg (regio Dendermonde)
- het opzetten van vrijwilligersinitiatieven ter ondersteuning van de professionele thuiszorg
- preventieve gezondheidszorg uitbouwen
- een medisch centrum lokaal waar bepaalde medische diensten zitdagen houden om verplaatsingen te vermijden
- Klusjes- en boodschappendienst
- Vermindering gemeentelijke belastingen voor chronisch zieken en gehandicapten
- Verbeteren mogelijkheden vakantie voor gehandicapten of families met gehandicapten

Thema ouderen

- residentiële opvang van bejaarden voor korte duur; eventueel in samenwerking met andere gemeenten
- Kortverblijf
- opvang in thuissituaties tijdens vakantieperiode, vervanging mantelzorger
- Bijkomende capaciteit 20 bedden woon- en zorgcentrum
- Dagverzorging
- het afleggen van huisbezoeken door sociale diensten in het algemeen; onderzoek naar noden
- vraag naar welzijnsraad in wzc en flats
- korte opvang voor senioren
- boodschappen- en klusjesdienst
- op lange termijn rekening houden met specifieke noden van allochtone ouderen
- zorgen voor een aanbod van zinvolle dagbesteding voor senioren
- een herhaling van het initiatief van de seniorenraad om alle 80-jarigen te bezoeken als antwoord op isolement
- Meer opvang voor ouderen
- Gezellige betaalbare ontmoetingsruimte
- Uitgebreider onderzoek naar armoede en noden bij ouderen
- Administratieve hulp aan ouderen bij contracten, betalingen, ... (consumentenrecht)

Thema wonen

- Betaalbare woningen
- initiatief rond woningaanpassing thuis
- sociale (=betaalbare) huurwoningen voor chronisch zieken en gehandicapten
- premies voor aanpassing woning
- Wonen voor ouderen is van belang
- Betaalbare kavels, woningen en woonvormen voor ouderen (serviceflats te duur)
- Helpen bij het realiseren van minimumcomfort in de woning (voor ouderen): toilet, badkamer, ...
- Aanpassing voor woningen – subsidiëring – prefinanciering
- Aanvragen sociale woning vergemakkelijken
- Huursubsidie beter bekend maken
- Preventiedienst politie betrekken bij aanpassing woning (aspect inbraakveiligheid)
- Zitdag Dendermondse volkswoningen
- Betaalbare huurwoningen (niet meer dan een derde van het inkomen)
- Steunen eigenaars die moeilijkheden hebben voor het onderhouden van de eigen woning
- Kwalitatieve en betaalbare woningen (van eigen woning tot huur; van gezinnen tot zorgbehoevenden)
- Het provinciaal structuurplan legt beperkingen op, de gemeente onderneemt stappen om woonmogelijkheden te creëren waar dit kan
- De gemeente kent een lage woningleegstand
- Veiligheid – op eenvoudig verzoek levert een politieinspecteur advies rond inbraakpreventie
- Voor de cliënten begeleid zelfstandig wonen (jongeren) is het onmogelijk betaalbare huurwoningen te vinden in de gemeente: de meeste woningen worden in omliggende gemeenten gevonden
- De sociale huisvestingsmaatschappij Dendermondse Volkswoningen bereidt een nieuw project (hoek Belselestraat/Molenstraat) voor met 20 tot 25 woongelegenheden met een slaapkamer. Indien architectonisch mogelijk kan in een aantal woningen een tweede slaapkamer voorzien worden. Dit project kan gericht worden op ouderen of ouderen met nog een kind ten laste. Door de nabijheid van de OCMW-diensten is hier mogelijk een samenwerking mogelijk.
- Bereikbaarheid telefonisch geen probleem; internetsite is in ontwikkeling (overkoepelend); initiatieven rond informatie en publicaties worden verder besproken; mogelijkheid van zitdag ter plaatse in Waasmunster wordt bekeken
- De laatste jaren nemen de problemen toe rond huurschade en achterstallige betalingen van de bewoners
- Er worden vragen gesteld rond het vlot uitvoeren van onderhoud en herstellingen aan de woningen
- Er wordt een vraag gesteld rond het aantal woningen dat vrijkomt per jaar: voor de huizen is dit zeer laag, bij appartementen is er meer circulatie
- Er wordt een vraag gesteld rond de mogelijkheid of een rechtspersoon een sociale woning kan huren. Dit is mogelijk in bepaalde stelsels (afhankelijk van subsidiëring)
- Toegankelijkheid van sociale woningen voor gehandicapten, rolstoelen
- Premie voor het aanpassen van de woning
- Sociale kavels voor gezinnen
- Betaalbare woningen voor oud èn jong (ook jongeren vinden moeilijk een woning)
- Overleg tussen OCMW, gemeente, huisvestingsmaatschappij en andere actoren over wonen op geregelde basis
- Zitdag in Waasmunster van de huisvestingsmaatschappij
- Ervaren van discriminatie van zwakkere groepen bij de immo-kantoren

- Een oplossing voor crisisopvang
- Meer goedkope woningen voor gezinnen
- Ondersteuning voor gehandicapten – woningen
- Moeilijkheid om een betaalbare woning te vinden reeds aangehaald: dit geldt zeker voor jongeren die zich graag in de buurt van Indigo willen vestigen om te kunnen terugvallen op ondersteuning

Thema arbeid en inkomen

- Positieve kansen met betrekking tot KMO-zone Manta voor tewerkstelling
- Informatie over toegestaan werken voor gepensioneerden/weduwen
- Recht op vergoedingen voor armen beter nagaan
- Onderhoudsplicht in de gemeente niet meer toepassen
- Nominale stijging van de werkzoekenden over periode 2001-2005 is aanzienlijk
- Aantallen oudere (+40) en langdurige werklozen (1/4 >2jr) stijgen
- Mogelijkheid tot het aanbieden van opleidingen voor laaggeschoolden
- nieuwe vormen van samenwerking rond sociale tewerkstelling
- Ontwikkelen dienstenchequebedrijf
- Sociale tewerkstelling
- Tewerkstelling via bedrijven op de manta-site
- Begeleiding laaggeschoolden
- Vraag naar een zitdag van de werkwinkel in Waasmunster
- Trajectbegeleiding door VDAB
- Meer arbeidsplaatsen in de gemeente zelf
- Ruimer aanbod van arbeidsplaatsen en opleiding voor laaggeschoolden

Thema gezin

- beschikbaarheid crisisopvang voor acute gezinsproblemen
- Randvoorwaarden voor tewerkstelling faciliteren: kinderopvang
- Het aanbod van buitenschoolse kinderopvang is te beperkt (vooral van 3-12j)
- Tarieven buitenschoolse opvang koppelen aan inkomen
- Gezinnen moeten bijgestaan worden
- Kinderopvang organiseren wanneer nodig
- Kinderopvang voor 3-6-jarigen (vooral tijdens vakanties)
- Bevestiging van de nood aan kinderopvang
- Mbt. het verhogen van de aantrekkelijkheid van het beroep van onthaalmoeder: tussenkomst voor extra afval pampers (bv. gratis vuilzakken voor onthaalmoeders)
- Samenwerking met het oog op informatie en recrutering onthaalmoeders (bv. via Vierschaar) verderzetten
- Opvang zieke kinderen (betere bekendmaking van bestaande?)
- Nood aan crisisopvang voor gezinnen of personen met kinderen

Thema jongeren

- Contact tussen seniorenraad en jeugdraad zoals op provinciaal niveau
- Ontmoetingsplaatsen creëren voor spontane sociale contacten
- Toelichting over de werking van de gezinsbond, vnl. mbt. informatieaanbod
- Naar jongeren verderzetten van bestaande verkeersopleidingen en drugspreventie
- Verdere/hernieuwde samenwerking voor zinvolle tijdsbesteding van de opgevangen jongeren in diensten van gemeente/OCMW.
- Toelichting over het aanbod/dienstverlening naar gezinnen en jongeren in gemeenschapscentrum, bibliotheek, muziekzolder en academie
- Werking rond preventie verslaving (verhoging van de inspanningen)
- Nieuw initiatief rond opvoedingsondersteuning: vanuit OCMW Hamme werd medewerking gevraagd hierrond voor Waasmunster
- Toelichting over opdrachten van de jeugddienst
- Toelichting over het gemeentelijk overleg mbt. kinderopvang (o.a. problematiek buitenschoolse opvang)
- Speelpleinwerking zomervakantie: instapleeftijd werd verlaagd van 6 naar 4 jaar
- Hoe de +12-jarigen bereiken vanuit het gegeven dat ze alle in andere gemeenten school lopen (geen secundair onderwijs in de gemeente)
- Creëren van een ontmoetingsplaats voor inz. 12-15-jarigen
- Doorbreken van het gebrek aan traditie op het vlak van jongerencultuur
- De goede werking van de jeugdraad is een positief punt
- Fuifzaal of polyvalente zaal voor jongeren
- Gebrek aan doorverwijzingsmogelijkheden, kinder- en jongerenpsychiatrie, MPI

Thema mobiliteit en toegankelijkheid

- mobiliteit in de gemeente verbeteren, betere bereikbaarheid sociaal huis
- Mobiliteit mbt. uitgaansleven jongeren
- verbeteren openbaar vervoer en toegankelijkheid (van gebouwen) voor mindervaliden
- verplaatsingsmogelijkheden voor ouderen
- toegankelijkheid van openbare en andere gebouwen
- haltes Belbus op De Ruiters
- mobiliteit
- aanpassen voet-en fietspaden
- premiestelsel voor handelszaken die hun zaak beter toegankelijk maken
- Verbeteren vervoersmogelijkheden
- toegang gebouwen, voetpaden
- vervoer rolstoelgebruikers
- aandacht voor toegankelijkheid bij aanpassingswerken
- Vervoersproblemen gehandicapten (o.a. naar beschutte werkplaatsen)
- Randvoorwaarden voor tewerkstelling: mobiliteit
- Verbeteren mobiliteit tussen Waasmunster en resp. Lokeren en Sint Niklaas - om de laagdrempeligheid te realiseren voor wie niet zelf over vervoer beschikt (bereikbaarheid revalidatiecentra)
- Mobiliteit is problematisch: zowel de bereikbaarheid van de voorziening als de mogelijkheid om vanuit Sombeke zich met openbaar vervoer te verplaatsen; Kan er een belbusverbinding voor Sombeke komen?
- Mobiliteit naar Lokeren en Sint Niklaas voor bereiken revalidatiecentra en diensten geestelijke gezondheidszorg

Thema participatie en communicatie

- de randvoorwaarden voor het gemeentelijk verenigingsleven verbeteren
- Op een systematische manier ondersteuning bieden aan het verenigingsleven (ondersteuning, waardering, subsidiering, infrastructuur)
- Opstarten van een sociale adviesraad
- Aandacht voor informeren van ouderen en allochtonen via aangepaste kanalen
- Communicatie tussen bestuur en burger moet ook op een persoonlijke manier gebeuren en niet enkel elektronisch of via drukwerk; hiervoor kan samengewerkt worden met de verenigingen
- sociale adviesraad oprichten
- Bekendmaking van bestaande toelagen, premies ... via zorgverleners
- Verbeteren communicatie tussen organisaties onderling
- lokaal bestuur moet de afstemming van de vraag op het aanbod verbeteren
- directe bevraging van de doelgroep bv. in samenwerking met de seniorenraad Nieuw is een jaarlijkse activiteit naar nieuwe inwoners (mho op deelname aan verenigingsleven en activiteiten gemeenschapscentrum)
- Meer informatie via Vierschaar over bestaande tussenkomsten, ...
- respecteren van de vrijheid van de betrokkene: opletten voor betutteling van de doelgroep
- Meer informatie over gezondheidszorg
- overlegstructuur voor afstemming met thuiszorg sociaal Huis
- Sociaal Huis: uitbreiden zitdagen van andere organisaties
- Sociaal Huis: nadruk op samenwerking en doorverwijzing
- Efficiënt gebruik van middelen wil zeggen: optimale afstemming op bestaande zaken vooraleer nieuwe initiatieven op te starten (subsidiariteit)
- Samenwerking en afstemming optimaliseren
- Respecteren vrije keuze van de burger
- Optimaliseren van bereikbaarheid diensten en dossierbeheerder
- ouderenbeleidscoördinator; creëren van een duidelijk aanspreekpunt voor de burger
- sociaal huis – meer zitdagen van andere organisaties
- Nood aan een nieuwe lokatie (nvdr - DOG is niet ingegaan op aanbod OCMW in Sociaal Huis)

Varia

- meer aanwezigheid van de wijkagent
- tussenkomsten voor vakanties
- algemene toelagen vanuit OCMW (in plaats van enkel aan wie vraagt)
- cultuur: inspanningen rond opvang, bereiken doelgroep OCMW kennen matig succes
- cultuur: suggesties voor het bereiken van de lagere inkomensgroepen
- Vraag Sint Niklaas aan de regio om mee te werken aan de kansentas (de kansentas geeft kortingen op vrijetijdsbesteding en schoolrekeningen voor lage inkomens) – vraag: mee inschakelen in regionale initiatieven of vrijetijdsbesteding in de eigen gemeente promoten?

2.4. Analyse taken gemeente en OCMW

2.4.1. Bestaande gemeentelijke beleidsplannen en overlegorganen

Ook in een kleine gemeente bestaan al heel wat verschillende beleidsplannen. Ook zijn er tal van gemeentelijke adviesraden.

Het komt er op aan om voor het lokaal sociaal beleid een invalshoek te nemen die niet overlappend of concurrerend werkt, maar complementair of gericht op samenwerking met wat bestaat.

gemakkelijker in elkaars vaarwater terecht/ of bij dezelfde personen en verenigingen terecht dan in een stedelijke of grootstedelijke context.

Toch is een overzicht nuttig en mogelijk verhelderend, ook voor beleidsmensen.

Cultuurbeleidsplan 2002-2007

Er wordt bijzondere aandacht besteed aan de participatie van jongeren. In het algemeen is er veel aandacht voor jeugd- en gezinsvriendelijk beleid en aanbod.

Beleidsplan gemeentelijke bibliotheek (2003-2007)

Er is een jaarlijks actieplan en werkingsverslag. In het actieplan 2003 wordt vermeld dat de bibliotheek wenst samen te werken met het OCMW voor reductie met het oog op een verhoogd gebruik door bepaalde doelgroepen (bv. leefloners). Er zijn ook initiatieven naar jongeren en ouderen.

Gemeentelijke beleidsnota 2001-2006

In 194 punten worden de voornaamste doelstellingen van de legislatuur opgesomd.

Jeugdwerkbeleidsplan 2005-2007

Het plan bevat een inventarisatie van jeugdhulpverlening. Het verwijst naar de totstandkoming van het gemeentelijk beleidsplan buitenschoolse kinderopvang. Het formuleert concrete doelstellingen met betrekking tot speelomgeving, gebruik lokalen, cultuurparticipatie, buitenschoolse kinderopvang, samenwerking met verenigingen, inspraak en informatie. Er is een jaarlijks actieplan en een jaarverslag.

Mobiliteitsplan (uit 2001)

In dit plan wordt naast verkeerstechnische zaken, onder meer de rol van het openbaar vervoer geschetst en de gewenste ontwikkeling van bestaande lijnen, belbusverbindingen, enz. en dit op verschillende tijdslijnen (korte termijn, middellange termijn en lange termijn). Er is een jaarlijks werkingsoverzicht.

Milieubeleidsplan

(in ontwikkeling)

Gemeentelijk structuurplan

(in voorontwerp) Dit plan bevat de stedenbouwkundige zonering van de gemeente.

Meerjarenplanning en budget

Jaarlijks maken gemeente en OCMW een **meerjarenplanning en budget** op voor de volgende jaren.

Algemeen Jaarverslag

Jaarlijks maken gemeente en OCMW een **jaarverslag** op over de werking van het afgelopen jaar.

2.4.2. Diensten/produkten van de gemeente op het vlak van sociaal beleid ²

Sociale huisvesting

Toelagen aan burgers: geboortepremie, voorhuwelijkssparen,

Voordeeltarief algemene gemeentebelasting voor gezinnen met drie kinderen en WIGW-statuut

Ter beschikking stellen van lokalen en zalen aan verenigingen, personen, ...

Uitwisseling Kranjska Gora

Ondersteuning werking 11-11-11-comité

Organisatie jaarlijks Sinterklaasfeest

Pensioenaanvragen in het wettelijk stelsel

Aanvragen voor bep. tegemoetkomingen

Gemeentelijke toelagen aan verenigingen

Informatieverstrekking (loket, flyers, site, gemeentelijk informatieblad)

De gemeente als werkgever

Sociale taken binnen onderwijs

Sociale tarieven kunstonderwijs

Sociale invalshoeken binnen cultuur

Sociale invalshoeken binnen bibliotheek

Sociale invalshoeken binnen jeugdbeleid

Werkloosheidscontrole (afgeschaft) – registratie?

Gehandicapten aanvragen tegemoetkoming

Gehandicapten gemeentelijke premie

Gemeentelijke toelage aan instellingen voor gehandicapten (in andere gemeenten)

²

Dit overzicht bevat enkel de diensten van de gemeente op sociaal vlak, de algemene taak en dienstverlening van de gemeente is natuurlijk uitgebreider.

2.4.3. Diensten/produkten van het OCMW op het vlak van sociaal beleid

Algemene sociale dienst

Budgetbegeleiding
Schuldbemiddeling (via samenwerkingsverband)
Financiële steunverlening
Eenmalige opdrachten: bv. stookolietoelagen, ...
Algemene begeleiding
GPMI (geïntegreerd project maatschappelijke integratie)
Leefloornuitkering
Toeleiding naar tewerkstelling
Begeleiding bij zoeken naar woning
Verhuren van enkele woningen van het OCMW (eigendom of gehuurd) aan cliënten
Juridisch advies (via samenwerkingsverband)
Behandeling dossiers energiekosten (Lokale Adviescommissie)
Fonds tegemoetkoming in energiekosten
Fonds Socio-Culturele participatie

Asielzoekers

Begeleiding kandidaat politiek vluchtelingen financieel
Opvang kandidaat politiek vluchtelingen materieel (Lokaal Opvanginitiatief)

Thuisdiensten

Maaltijden aan huis
Poetsdienst met dienstencheques
Subsidiëring gezins- en bejaardenhulp gepresteerd in de gemeente Waasmunster

Ouderenzorg

Aanvragen serviceflats
Aanvragen bejaardenwoningen met dienstverlening
Aanvragen woon- en zorgcentrum
Aanvragen verblijven van korte duur in woon- en zorgcentrum
Contacten met de zorgverzekering (agentschap)
Tussenkost naar andere thuisdiensten
Aanvragen tegemoetkomingen voor ouderen, gehandicapten

Intramurale voorzieningen

80 plaatsen Woon- en zorgcentrum met ROB en RVT erkenningen, kortverblijf, ...
24 plaatsen serviceflats
20 plaatsen bejaardenwoningen met dienstverlening

Sociaal huis

Algemeen onthaal
Doorverwijzing
Informatieverstrekking

OCMW als werkgever

2.4.4. Externe diensten te gast in het gemeentehuis of in het sociaal huis

In het sociaal huis:

Juridisch advies (eerste raad via advocaten)

Zitdag Familiehulp (poetsdienst, gezins- en bejaardenhulp)

Consultatie Kind en Gezin

Gehoortesten Kind en Gezin

In het gemeentehuis:

PWA (PWA-prestaties + informatie en begeleiding werkgevers)

VDAB WIS-computer

Hulp bij belastingaangiften

2.5. Besluiten en aanzetten voor de volgende lokale beleidsperiode

Uit de statistieken, sociale kaart en het overzicht aan noden opgebouwd in de vergaderingen en uit de schriftelijke feedback, kan inspiratie geput worden voor vele beleidsdaden. Zonder ieder opgesomd gegeven te miskennen, wordt hier toch getracht de rode draden op te pikken waar het lokaal sociaal beleid zich kan naar richten.

Er keren veel vragen terug rond de onderwerpen **thuiszorg** (in brede zin), **mantelzorg en opvang van korte duur (voor bejaarden)**. De noden van gehandicapten in de gemeente zijn voor de lokale besturen een minder vertrouwd terrein, deze beter leren kennen kan een eerste stap zijn naar aangepaste maatregelen.

Verrassend is zeker dat op vergaderingen van sociaal beleid erg vaak over **wonen** en **mobiliteit** gepraat wordt. Dit zijn invalshoeken waar een groot draagvlak voor sociale maatregelen voor bestaat!

De grote aandacht voor het thema **wonen**, wijst op het belang ervan voor het sociaal beleid in de gemeente. Het onderwerp is zeer breed en gaat van betaalbare koopwoningen en – gronden over sociale woningen tot en met het huren voor de zwakste groepen.

Hetzelfde geldt voor **mobiliteit** via openbaar vervoer en **infrastructuur** (begankelijkheid en toegankelijkheid). Zoals het gezegde “alles is politiek” geldt, geldt ook “alles is sociaal beleid”. De politiek verantwoordelijken voor het sociaal beleid dienen ook in andere dossiers voor de sociale component te pleiten.

Dit kan geïllustreerd worden in het dossier bedrijfsterrein Manta, waar het criterium **tewerkstelling** een punt moet zijn in de toewijzing van bedrijfsterreinen tegen het licht van het lage aantal arbeidsplaatsen binnen de gemeente. Wie neemt hier de handschoen op naar de verantwoordelijke intercommunale? Tewerkstelling van laaggeschoolden, ouderen en OCMW-doelgroepen verdient tevens in het algemeen aandacht.

De gemelde nood aan **buitenschoolse kinderopvang** kan vooral als input dienen naar het reeds bestaande overleg rond dit onderwerp. Ook kan het beleid de randvoorwaarden voor de onthaalmoeders verbeteren.

Rond jongeren bestaan aparte en goed functionerende inspraakkanalen en adviesorganen. Hopelijk kan er een kruisbestuiving komen tussen jeugdraad en het lokaal sociaal beleid. De jongeren als beleidsdoelgroep

Informatie over allerhande maatregelen en diensten van allerlei instanties moet beter “aan de overkant” gebracht worden bij vrijwilligers en bij professionelen, of rechtstreeks bij diegene die op de dienst kan beroep doen (**communicatie**). Er bestaat al heel wat, maar mensen moeten de weg vinden.

De rechtstreekse wijze vraagt om een aanpak van georganiseerde huisbezoeken door professionelen. De onrechtstreekse aanpak samenwerking en investeren in het “opleiden” van tussenpersonen. De beide methoden sluiten elkaar niet uit. Ook kunnen bestaande communicatiekanalen zoals gemeentelijk informatieblad en internetsites optimaal benut worden.

Het samenbrengen van de actoren in een **sociaal adviesorgaan** voor **Waasmunster** lijkt een zinvolle en gewenste stap naar de betrokkenheid bij het beleid. Anderzijds moeten de bestaande vooral **regionale overlegstructuren** actief gevolgd worden door de lokale

besturen. Het doorstromen van informatie naar de medewerkers van de lokale besturen dient hierbij niet uit het oog verloren te worden.

Een andere rode draad is het **ondersteunen van de verenigingen** en het benutten van de kanalen waarover zij beschikken. Een bevoegde “Schepen voor het verenigingsleven” bestaat op zich niet, maar is het geen interessante invalshoek op beleidsmatig vlak en op vlak van de diensten van gemeente en OCMW hier een betere coördinatie te regelen?

Voor jongeren, ouderen, ... werd op verschillende manieren de vraag gesteld naar **ontmoetingsruimten**.

Wetende dat de **middelen** (medewerkers, financiën) beperkt zijn, kan niet op elke vraag geantwoord worden. In deze zin is het van belang van **reeds bestaande** diensten, ... te benutten, vooraleer middelen te investeren in nieuwe diensten.

3. Visie op het lokaal sociaal beleid van Waasmunster

Begin 2007 wordt de visie op het lokaal sociaal beleid verder uitgewerkt.

In een visieomschrijving wordt de algemene strategische doelstelling van het lokaal sociaal beleid omschreven in één of enkele zinnen. Het is een beknopte missie die weergeeft waar het lokaal sociaal beleid heen wil en richtinggevend kan zijn voor de implementatie.

4. Meerjarenplanning, Doelstellingen, Acties

Begin 2007 wordt het uitwerken van meerjarenplanning, doelstellingen en acties ook aangevat.

Op de volgende bladzijde wordt een voorbeeld gegeven hoe dit er kan uitzien.

Deze werkwijze biedt een aantal voordelen.

Op deze wijze dient het beleid in concrete acties omgezet worden en is de kans groter dat er effectief zaken gerealiseerd worden. Het meerjarenplan lokaal sociaal beleid kan bv. jaarlijks met de budgetcyclus van OCMW en gemeente mee behandeld worden, zodat deze enerzijds periodiek herbekeken wordt en anderzijds de koppeling naar haalbaarheid en beschikbare middelen moet gelegd worden.

Door het overlopen van de kolom cluster, kan in een overzicht duidelijk worden of het plan voldoende domeinen bestrijkt, maw. breed genoeg is. Stel dat er enkel acties over bv. wonen instaan, dan kan het plan te eenzijdig op dit domein gericht zijn.

Het formuleren van de doelstelling dient een antwoord te geven aan de opgeworpen vragen of problematieken in de omgevingsanalyse.

De operationalisering dient de omzetting naar de praktijk te maken en aftoetsbaar te zijn.

Tabel 1 Voorbeeld uitwerking meerjarenplanning, doelstellingen, operationalisering

	Wat?	Domein of	Wat wordt beoogd?	Wie?	Hoe? Wanneer?
Nr.	Voorstel	Cluster	Doelstelling	Actor	Operationalisering
1	interne opleiding medewerkers	sociaal huis	verbetering kwaliteit loket- en informatiediensten	OCMW-Gemeente-derde partner?	jaarlijks de loketdiensten van gemeente en OCMW gezamenlijk vormen over het eigen dienstenaanbod; jaarlijks de eerstelijnsmedewerkers vormen over de sociale kaart
2	oprichting welzijnsraad	participatie	beleidsparticipatie van professionele organisaties en socio-culturele verenigingen verbeteren	OCMW - Gemeente	tweemaal per jaar vergaderen met welzijnsraad met het oog op voorbereiding - opvolging lokaal sociaal beleidsplan
...	...	ondersteunen verenigingen
...	...	netwerking
...	...	communicatie
...	...	gezondheidszorg
		thuiszorg			
		mantelzorg			
		ouderenzorg			
		buitenschoolse opvang			
		jongeren			
		gezin			
		wonen			
		tewerkstelling			
		mobiliteit			
		actualisatie van het beleidsplan			

5. Terugkoppeling en feedback

Eens eind 2007 het eerste integrale beleidsplan is goedgekeurd, dient de volgende jaren de nodige opvolging gegeven te worden. Enkele voorbeelden aan de hand van gewone vragen:

Worden de operationalisering van de meerjarenplanning (vb. voorgaande tabel) uitgevoerd? Binnen de afgesproken tijd? (opvolging uitvoering)

Beantwoorden de doelstellingen aan de vastgestelde noden? (effectiviteit)

Wat kost de realisatie van de vastgelegde acties? (efficiëntie)

Is bij een actualisatie of bijwerking van de omgevingsanalyse het impact of effect van de acties zichtbaar? (meting effect)

Deze vragen kunnen op zeer diverse wijzen beantwoord worden. Het is ook duidelijk dat hierover al dient nagedacht te worden bij het opstellen van het meerjarenplan.

Colofon

Dit document kwam tot stand onder leiding van:

Walter t'Kint – OCMW Voorzitter
Gunther Pflips – Schepen Sociale Zaken

Contactgegevens administratie:

Kris Van den Bossche OCMW-Secretaris

OCMW Waasmunster
Molenstraat 41
9250 Waasmunster

Tel 052 25 13 00
Fax 052 25 13 11
Mail info@ocmwwaasmunster.be

site www.ocmwwaasmunster.be

site gemeente www.waasmunster.be

Bijlage 1: Stappen lokaal sociaal beleidsplan

Ondernomen stappen:

- § Initiatief OCMW-raad van maart 2005
- § Overlegcomité gemeente/OCMW 19/05/2005
- § Overlegcomité gemeente/OCMW 23/11/2005 – Voorstel stappenplan
- § OCMW-raad 7/12/2005 – Goedkeuring stappenplan
- § Gemeenteraad 16/12/2005 – Goedkeuring stappenplan
- § Verzenden stappenplan aan Vlaamse Gemeenschap
- § Ontvangstmelding stappenplan Vlaamse Gemeenschap d.d. 6 februari 2006
- § Overleg met de sector - cluster gezondheidszorg en ouderenzorg 14/03/2006
- § Overleg met de sector - cluster wonen, arbeid en inkomen 21/03/2006
- § Overleg met de sector - cluster gezin en jongeren 28/03/2006
- § Mededeling verslagen overleg maart 2006 aan de sector – 04/2006

Volgende stappen:

- § Afsluiten overeenkomst ondersteuningsaanbod Regionaal Welzijnsoverleg (vorming)
- § Mededeling Lokaal Sociaal beleidsplan – Omgevingsanalyse aan OCMW-raad en Gemeenteraad
- § Bekendmaking en verspreiding Lokaal Sociaal Beleidsplan – Omgevingsanalyse aan sector, alle politieke partijen, via gemeentelijk informatieblad, website gemeente en OCMW, ...
- § Heropstarten werkzaamheden begin 2007

Bijlage 2: Omgevingsanalyse dienst sociale planning Provincie Oost-Vlaanderen

Bijgaand document bevat de belangrijkste cijfers die sociaal Waasmunster kenmerken.

Wij kozen voor leesbaarheid in het beleidsplan en de tabellen in bijlage voor wie op bepaalde cijfers verder wil ingaan.

Langs deze weg wensen wij uitdrukkelijk de Dienst Sociale Planning van de Provincie Oost-Vlaanderen bedanken voor de vlotte samenwerking en hun zeer nuttig werk.